

ISSN 1300-8463

9 771300 846308
Şubat 2024 Sayı: 523

Çocuk

diyanet

Gizemli
Kara Delikler

Ali Filistin'de

Orta Sayfa Posteri

Alabalık ile Kalabalık
Uzayda

GÖKYÜZÜ VE
GEZEGENLER

Etkinlik
-Çıkartma-

Hangi Evren Modeli?

diyanet Çocuk

✉ cocukdergisi@diyanet.gov.tr

🌐 dergi.diyanet.gov.tr

🐦 [DiyanetCocuk](https://twitter.com/DiyanetCocuk)

📷 [diyanetcocukdergisi](https://www.instagram.com/diyanetcocukdergisi)

f [diyanetcocukdergisi](https://www.facebook.com/diyanetcocukdergisi)

Abonelik İşlemleri

Tel: 0312 295 71 96 – 97

0312 295 72 05 – 06

Faks: 0312 285 18 54

e-mail: dosim@diyanet.gov.tr

dosabone@diyanet.gov.tr

Online Abonelik

dergiabone.diyanet.gov.tr

yayinsatis.diyanet.gov.tr

Hesap No

Döner Sermaye Daire Başkanlığının

T.C. Ziraat Bankası,

Mustafa Kemal Mahallesi Şube

IBAN:

TR61 0001 0024 8605 9943 0850 57

ÖYKÜ ZAMANI

4-7 yaş grubu çocuklar için hazırlanan bu kitabın içerisinde birbirinden güzel oyunlu öyküler yer alıyor. Çocuklarla ebeveynlerin hoşça vakit geçirebileceği öykülü oyun zamanı.

Yurt içinde Diyanet yayın satış yerlerinden yurt dışında müşavirlik ve ataşeliklerimizden temin edebilirsiniz.

www.yayinsatis.diyamet.gov.tr

Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni

Cafer Tayyar Doymaz

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Dr. Lamia Levent Abul

Mali İşler ve Dağıtım Sorumlusu

Ahmet Bulut

Editör

Dr. Kübra Çiçekli

Yayın Koordinatörleri

Hasan Yıldırım

Fatma Kaya

Sümeyye Oğul

Dijital Medya

Ömer Güçlü

Şahin Bodur

Tashih

Said Şan

İletişim

Diyanet İşleri Başkanlığı

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar

Bulvarı No: 147/A 06800 Çankaya/Ankara

Tel: (0312) 295 86 08

Faks: (0312) 295 61 92

Milli Eğitim Temel Kanunu (16.6.1983 gün

ve 28442 sayılı Kanunu'nun 15'inci madde

ile Değişik 55'inci maddesinin ikinci fıkrası

gereğince) Başkanlığımız yayınlarının

öğrencilere tavsiyesinde bir sakınca yoktur.

Çizgi ve metinlerin bilimsel

sorumluluğu yazar ve çizerlerine aittir.

Kapak Çizim

Özlem Güneş

Yayın Türü

Aylık, Yaygın Süreli Yayın

Diyanet Çocuk Dergisi (Türkçe)

Basım Tarihi: 25.01.2024

Basım Yeri: İstanbul

ISSN: 1300-8463

Tasarım

Lunapark Eğitim Yayıncılık

Alacaatlı Mah. 4834 Cad. Ticaret Merkezi 10/43

Çankaya/Ankara Tel: (0506) 907 97 97

Baskı

İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim

Caddesi İhlas Plaza No: 11 A/41 Yenibosna

Bahçelievler/İstanbul Tel: (0212) 454 30 00

Merhaba

Kış mevsiminin son ayı olan şubat ayına geldik. Bu yıl da çok güzel kış manzaralarına şahit olduk. Kardan adamlar yaptınız, arkadaşlarınızla kar topu oynadınız, doyasıya eğlendiniz. Yarıyıl tatilinin ardından okullar kaldığı yerden devam edecek. Hepinize eğitim öğretim yılının ikinci döneminde başarılar dilerim.

Şubat ayında dergimizin gündemi "Gökyüzü ve Gezegenler." Rabbimiz bizler için gökyüzünü ve yeryüzünü türlü türlü güzelliklerle yaratmış. Hepsini ayrı ayrı araştırdığımız zaman Rabbimizin büyüklüğüne, canlıların ve varlıkların yaratılışındaki muhteşemliğe şahit oluyoruz. Gökyüzü ve gezegenlerin yaratılışı, kara delikler, Güneş, Ay ve yıldızlar, evrenle alakalı bilinmeyenler, Alabalık ile Kalabalık'ın uzay maceraları gibi birbirinden farklı ve eğlenceli konular bu ay dergimizde sizleri bekliyor. Üç ayların rahmet iklimindeyiz. 6 Şubat'ta Sevgili Peygamberimizin bir gece Mekke'deki Mescid-i Haram'dan Kudüs'teki Mescid-i Aksa'ya, oradan göklere yapmış olduğu yolculuğunu hatırlayacağımız Miraç Kandili'ni kutlayacağız. Bunun yanında 24 Şubat tarihinde Berat Kandili'ni de idrak edeceğiz. Şimdiden hepinizin kandilini tebrik ediyorum. Sizleri derginizle baş başa bırakıyor, hepinize keyifli okumalar diliyorum. Allah'a emanet olun.

Dr. Lamia Levent Abul

içindekiler

Mercek

4

Sure Kâşifi

6

İyi Hikâyeler

12

Usta Kalemler

16

N'olmuş N'olmuş

8

Alabalık ile Kalabalık

14

Görgülü Kuşlar

18

Mercek	4
Sure Kâşifi	6
N'olmuş N'olmuş	8
Matematik Bulmaca	10
Tezhip Sanatı	11
İyi Hikâyeler	12
Alabalık ile Kalabalık	14

Usta Kalemler	16
Görgülü Kuşlar	18
Dünya Çocukları	20
Resmimin Hikâyesi	22
Hayvanlar Âlemi	24
Gizemli Labirent	26
Çıkartmalı Etkinlik	27

Resmimin
Hikâyesi

22

Bilim ve
Teknoloji
Postası

28

Gökçe
ile Çerez

32

Bir
Değişik
Kelime

40

Hayvanlar
Âlemi

24

Zaman
Yolcusu

30

Bu Söz
Bize Ne
Söyler?

34

Şu
Acayip
Dünya

42

Bilim ve Teknoloji Postası.....	28
Zaman Yolcusu	30
Gökçe ile Çerez.....	32
Bu Söz Bize Ne Söyler?	34
Allame Nine.....	36
Resim Resim İçinde	38
Bir Değişik Kelime	40

Şu Acayip Dünya.....	42
Neşeli Karikatürler	44
Sizden Gelenler	46
Bulmaca Çözümleri	48

Evrendeki Eşsiz Düzen

Gökyüzüne bakmak bulutları, Ay'ı, yıldızları, Güneş'i seyretmek ne kadar da keyifli. Kocaman bir tabak gibi bize gülümseyen dolunayın ışığını, hele sabah erkenden kalkıp Güneş'in doğuşunu seyretmenin zevki ise bambaşka.

Uzaydaki her türlü gök cismi, Rabbimizin evrende kurduğu muhteşem düzende görevlerini yerine getirir. Uzaydaki bütün cisimler hareket hâlinindedir. En küçüğünden en büyüğüne gökteki bütün cisimler dönerek Yaradan'ı tespih eder. Hem kendi etrafında hem de bir yörünge üzerinde bir rota takip ederler. Sonsuzluğun içinde uzay boşluğunda savrulmayıp, belli bir yörüngede akıp gitmelerini Allah'ın koyduğu fizik kanunlarından biri olan gravitik (çekim) güç yasası sağlar. Güneş'e verilen çekim kuvveti ve gezegenlere yüklenen merkezkaç kuvveti ile oluşan ilahi denge her bir cismin kendi yörüngesinde akıp gitmesini sağlarken hiçbiri diğerine engel olmaz.

Uçsuz bucaksız kâinatta sayısız takımyıldızı, burçlar kuşağı, yıldız kümeleri, galaksiler var. Dünyamız ise merkezinde Güneş'in olduğu Samanyolu galaksisinde yer alıyor. Güneş evrende yanmakta olan en büyük yıldızlardan biridir.

Dünya'dan yüz kat daha büyük olan Güneş'in sıcaklığı çok yüksektir. Güneş'te zaman zaman patlamalar oluşur. Bu patlamalar ile evrene büyük bir elektrik dalgası yayılır.

Dünya'nın Koruyucusu

Rabbimiz gökyüzünü Dünya'nın tavanı gibi yaratmış, bununla bizleri korumuştur. Dünya'nın etrafını saran atmosferde, uzaydan gelen her türlü sayısız ışın ve cisimlerin doğrudan Dünyamıza ulaşmasını engelleyen bir tabaka vardır. Oluşan manyetik alanla uzayda salınan meteor, gök taşı gibi cisimlerin Dünya'ya düşmesine karşı koruma kalkanı oluşur. Sürtünme ile gök taşı ve meteorlar hızlanıp yanarlar ve akkor hâline gelirler. Gece gökyüzüne baktığımızda meteor yağmuru ya da yıldız kayması zannettiğimiz bu olay uzaydaki gök taşlarının parçalanmasıdır. Aynı zamanda atmosfer, güneşten gelen ultraviyole ışınlarına karşı bizleri korurken Dünya'nın ısınıp da muhafaza etmesine yardımcı olur.

Gökyüzündeki Işıltılar

Uzaydaki gezegenler aslında birer yıldızdır. Gökyüzünün süsleri zannettiğimiz yıldızların bazıları dünyadan gözlemlenebilen gezegenlerdir. Bunlar arasında Allah'ın parlaklık ve güzelliğini övdüğü dillere destan Tarık yıldızı vardır. Bu yıldız bildiğimiz Venüs gezegeninden başkası değildir. Etrafında atmosferi olmadığı için Güneş'ten gelen ışınları bir ayna gibi yansıtır. Bu da ona muhteşem bir ışık vererek parlaklığına parlaklık katar. Gökyüzüne baktığımızda gördüğümüz en parlak yıldızın adını büyüklerinizden Çoban Yıldızı ya da Zühre yıldızı diye duymuşsunuzdur. İşte o en parlak yıldız Venüs'ün ta kendisi... Samanyolu galaksisindeki ilginç gezegenlerden biri de Uranüs'tür. Bütün gezegenler Dünya'nın dönüşü gibi dönerken Uranüs bir tekerleğin yuvarlanması gibi döner. Uzaydaki bütün varlıklar etkileyciliği ve heybeti, garip ama aynı zamanda uyumlu hâlleri ile bize bu düzeni kuran Rabbimizi hatırlatıyor değil mi?

SURE KÂŞİFİ

Sevgili Peygamberimiz henüz hayatta değilken Yemen valisi Ebrehe, Kâbe'ye benzeyen kutsal bir yapı yapmaya karar verir. Bunun üzerine hazırlıklara başlar. Özel ustalar, malzemeler getirerek bu yapıyı tamamlar. Daha sonra bölge halkına buranın ziyaret edilmesi için haber gönderir. Kâbe'ye gösterilen ilginin benzerini kendi yaptırdığı esere de bekler. Ancak bir şeyi unuttur, Kâbe yeryüzünde Yüce Allah için yapılan ilk mabeddir/ evdir. Yani içinde ibadet edilen kutsal yerdir. Kur'an'da, Hz. İbrahim ve Hz. İsmail peygamberler tarafından yapıldığı anlatılır.

Ebrehe, beklediği ilgiyi göremeyince Kâbe'yi yıkmaya karar verir. Bir ordu toparlar ve harekete geçer. Yol üzerinde Mekke çevresinde otlayan develere el koyar. Bu develerin içinde Peygamberimizin sevgili dedesi Abdülmuttalib'in de develeri vardır. Abdülmuttalib, Ebrehe'ye gider ve develerini ister. Ebrehe'ye kendisinin develerin sahibi olduğunu ve onları koruması gerektiğini söyler. Ayrıca Kâbe'nin de bir sahibinin olduğunu ve O'nun Kâbe'yi koruyacağından emin olduğunu ekler. Kâbe'yi yıkmaması için Abdülmuttalib'in kendisine hiçbir şey dememesi Ebrehe'yi şaşırır.

Bu olayın ardından Ebrehe, ordusuna hareket emri verir. Ancak ordunun başında bulunan ve anlattığımız surenin de ismini alan hayvanın hareket etmemesi nedeniyle kıyılayamazlar. Ayrıca üzerlerine kuşlar çamurdan taşlar atar. Tüm ordu yenmiş ekin yaprakları hâline gelir ve bozguna uğrarlar.

İşte anlattığımız bu olay bulmanızı istediğimiz surenin içerisinde geçiyor. Rabbimiz, kendisine karşı gelenlere çok büyük bir ders veriyor. Aynı zamanda tüm insanlığa gücünü ve kuvvetini ayetleriyle ve tarihte yer eden bu önemli olayla bir kez daha göstermiş oluyor.

N'OLMUŞ N'OLMUŞ

Berat Kandili
Berat, bağışlanma affedilme demektir. Hicri takvime göre Şaban ayının on beşinci gecesinde Müslümanların Allah'ın affı ve bağışlaması ile günahlardan kurtulacağı umulur. Bu yüzden bu geceye Berat Gecesi denmiştir.

Graham Bell Telefonu İcat Etti (1876)

Sultan II. Abdülhamit'in Vefatı (1842-1918)

Sultan Abdülhamit dindardı. İffet, hayşiyet, vakar ve namus timsali bir kimse idi. Hayır yapmayı severdi. Kan dökülmesinden asla hoşlanmayan örnek bir padişahı.

ŞUBAT

Huneyn Gazvesi (630)

Hız. Peygamber ordusu ile Hevâzin kabilesi arasında yapılan savaş.

Hilâl-i Ahmer Cemiyeti (Kızılay) Günü İlk Kez Kutlandı (1929)

Kızılay milli ve milletlerarası bir yardım kurumudur.

Birinci Cemrenin (havaya) Düşmesi

İkinci Cemrenin (suya) Düşmesi

PT	SA	ÇA	PE	CU	CT	PZ
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

Dünya Radyo Günü

Miraç Kandili

Miraç Hz. Peygamber'in Mescidi Harâm'dan Mescidi Aksâ'ya, oradan da göğe yaptığı yolculuğa denir.

Sivil Savunma Günü

Barış zamanı deprem, su baskını gibi doğal afetlere karşı, savaşta ise sivil halkı korumak için alınan önlemler ve uygulamalardır.

Minarelerde Kandil Yakılmaya Başlandı (1588)

Kandil, bir sıvı yağ haznesi ile fitilden oluşan basit bir aydınlatma aletidir. Müslümanlarca mübarek sayılıp kutlanan özel geceler bu aydınlatma nedeniyle kandil adını almıştı. Günümüzde kandiller elektronik ve led ışıklarla yapılmaktadır. Tasarruflu kullanmalıyız.

Ne izleyelim?

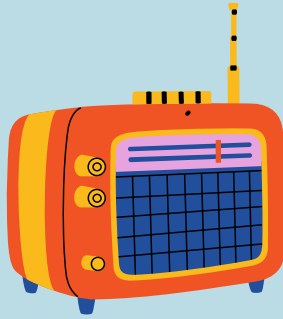
Rafadan Tayfa serisini hepinizin çok sevdiğinizi biliyorum. Serinin Rafadan Tayfa: 4 Hayrimatör isimli yeni filmi gösterime girdi. Bu filmde Hayri'nin yüzyılın icadı olarak hazırladığı devasa robotu Hayrimatör konu ediliyor. Hayri ve arkadaşlarının macerasına ortak olmak istiyorsanız bu filmi kaçırmayın.

Yapılacaklar

Hem Miraç Kandili'nde hem Berat Kandili'nde kâğıttan kandiller yapıp odanızı süsleyebilirsiniz.

Üç aylar devam ederken ailenizle birlikte her gün birkaç bölüm Diyanet Radyo'nun hazırladığı Asr-ı Saadet Radyo Tiyatrosu'nu dinlemeye devam edebilirsiniz.

Bu ay ağaç dikme zamanı başlıyor. Siz de annenizden bir tohum isteyin ve ekin. Ektiğiniz tohumun büyüme sürecini izleyebilirsiniz.

Hazır tatil devam ediyorken fırsattan istifade bulunduğunuz şehirdeki camileri, tarihi yerleri ve müzeleri gezebilirsiniz.

Tarifler

Malzemeler:

Hepimiz tatlıyı çok seviyoruz. O zaman haydi mutfağa girip bir mozaik pasta yapalım.

300 g petibör bisküvi,
7 yemek kaşığı eritilmiş tereyağı ya da sıvıyağ,
1 çay bardağı ceviz içi ya da fındık,
(evde yoksa koymayabilirsiniz)
1 su bardağı süt,
yarım su bardağı toz şeker,
3 yemek kaşığı kakao

Hazırlanışı

Bisküvileri kırıp küçük parçalara ayırın. Aynı bir kaptan eritilmiş tereyağını, süt, şeker ve kakaoyu güzelce karıştırın.

Sonra bu karışıma bisküvileri ekleyip karıştırın. Ceviz kırıklarını da ekleyip karıştırmaya devam edin.

Streç filmle kapladığınız kaba, hazırladığınız karışımı dökün. Üstüne iyice bastırarak karışımı iyice kaba yerleştirin. Streç filmi üzerine kapattıktan sonra pastanızı derin dondurucuya kaldırın. 2 saat dondurucuda durduktan sonra çıkarıp servis yapın. Afiyet olsun.

Ali, Osman, Hamza, Hüseyin, Ömer Asaf ve Yusuf Zeyd 6 kardeşdir. İpuçlarından faydalanarak yaşlarını bulalım.

	8	10	14	18	23	25
Ali						
Osman						
Hüseyin						
Ömer Asaf						
Yusuf Zeyd						
Hamza						

- 1- 10 ve 25 yaşındaki kardeşlerin isimleri aynı harfle başlar.
- 2- Osman'ın yaşı asal bir sayıdır.
- 3- Ömer Asaf'ın yaşı 4'ün katıdır.
- 4- Yusuf Zeyd'in yaşı 7'ye bölünebilir.
- 5- Hamza'nın yaşı bir sayının karesidir.

Aşağıdaki satır ve sütunların toplamı okla gösterilen kutucuklarda verilmektedir. Eşitliği sağlayan ve verilmeyen kutucuklardaki rakamları bulalım.

		2	→	9
	3		→	19
1	5		→	17
↓	↓	↓		
15	12			

		3	→	21
	8	9	→	22
2			→	10
↓	↓	↓		
	19	17		

	2		→	27
7			→	19
3		8	→	25
↓	↓	↓		
19	23			

Aşağıdaki yapıların her sütununda kaç küp vardır? Bulalım.

3 1 3

Tezhip Sanatı

Tezhip, yazma eserlerde altın kullanılarak yapılan süsleme sanatıdır.

Penç: Tezhipte bir çiçeğin kuş bakişi görünümüdür.

Yaprak: Tabiattaki görünümü resmedilen motiftir.

Lale motifi: Yarı üsluplaştırılmış çiçek motiflerindedir.

Sayfadaki tavus kuşunu ve desenleri boya. Türk İslam Sanatları'ndan Tezhip sanatını keşfet.

ANNEMİN BAŞKA MATEMATİĞİ

Arkadaşlar, ilk öğretmeninizin kim olduğunu hiç düşündünüz mü? Benim ilk öğretmenim annem. Annem bana pek çok şey öğretti, hâlen de öğretmeye devam ediyor. Mesela başka matematik. Ben bunu annemden öğrendim. Evet arkadaşlar bildiğiniz bir matematik değil. Bu matematikte iki kere iki dört etmiyor. Durun size iyice bir anlatayım.

Ben küçükken kardeşim için bir dilim meyve, bir oyuncak, biraz dışarı izni, bir kalem, bir defter, ne istesem, annem o şeyin aynısından hatta biraz da fazlasından bana da verirdi. Verirken de hiçbir şey söylemez sadece gülümserdi. Yalnızca kendim için istediğim çoğu şeyi ise ya vermez ya istediğimden daha azını verir ya da geciktirirdi. Yaşım büyüdükçe şunu anlamıştım ki kardeşim için güzel bir şey isteyince ondan bana da bir pay düşüyordu. O zaman kendim için her ne istiyorsam önce kardeşim için istemem gerekiyordu. Bu şekilde annemin matematiğini çözdüğümü zannetmiştim. Benim için harika bir keşifti.

O günden sonra aslında kendim için istediğim her şeyi güya kardeşim için de istemeye başlamıştım. Ama annem hilemi çabuk fark etti ve tüm taleplerimi bekleme ye aldı. Böyle olunca, ben olayı yanlış anladım herhâlde dedim ve bir süre sonra da annemin başka matematiğini unuttum.

Ta ki geçen güne kadar. Geçen gün ne oldu biliyor musunuz arkadaşlar? En yakın arkadaşım Ayşe, okulumuzdaki tiyatro kulübüne katılmak istiyordu ancak İpek Hoca'dan çekiniyor bunu ona söyleyemiyordu. İpek Hoca nasıl desem biraz serttir. Ayşe de aksi gibi fazla kırılğan. Neyse düşündüm ve neden onun adına ben talep etmeyeyim dedim.

İpek Hoca'yla konuştum, Ayşe'yi kulübe alması için ricacı oldum. İpek Hoca gözlerimin içine baktı, "Sen çok iyi bir dostsun, etrafındaki insanlar çok şanslı." dedi ve Ayşe'yi tiyatro kulübüne kabul etti.

İşte o zaman annemin başka matematiğini hatırladım. Hiç tahmin etmezken iki kere sevinmiştim. Ayşe istediği kulübe girmiş ben de takdir edilmişim. Başka matematiğin sırrı buydu. Yalnız kendisi için sevinenin bir mutluluğu, kardeşi yahut arkadaşı için sevinenin iki mutluluğu oluyordu. Ve bazı birler aslında iki demektir. İşte arkadaşlar annemin başka matematiği bu. Nasıl, aklınıza yattı mı?

Hikâyenin Hadisi

Kardesinin gıyabında dua edene, melekler de misli sana olsun derler.

ALABALIK İLE KALABALIK

Düşünsene bizim başvurumuz kabul edilirse, uzay başluğunu, ayı, kraterleri görme imkânımız olacak.

Kraker mi? Canın istediye alırım, bunun için uzaya gitmene gerek yok ki.

Krater krater! Ayın üzerindeki çukurlara verilen isim.

Hısen onu diyorsun... Ee oldu mu başvurumuz?

Şimdi oldu. Bundan sonrası hayırlısı. Kala... Ne dersin, acaba uzayda hayat var mı?

Benim asıl merak ettiğim, uzayda yosun var mı? Yosunsuz hayat mı olur?

Bak postacı geliyor.

Bize selam veriyor. Böyleydi şarkının devamı değil mi? Çok severdim çocukken. İlahi dostum! Nereden de geldi aklına?

Benim aklıma şarkı filan gelmedi, kapımın önüne postacı geldi. Gerçekten postacı geldi.

Merhaba, bir mektubunuz var!

Mektup mu?

Limon Çekirdeği

Osman evlerinin bahçesini gezerken etrafı taşla çevrili bir alan fark etti. Bu bahçede çeşit çeşit meyve ağaçları vardı. Portakal, erik, zeytin, vişne, elma ağaçlarının vakti geldikçe dalları dolup taşardı. Burada etrafı taşla çevrilmiş bu alanı ilk defa fark ediyordu. İyice yaklaştı. Görünürde hiçbir şey yoktu. Koşarak eve girdi. Annesine seslendi. Merak duygusu içinde pır pır uçan bir kuş gibiydi. Orada ne vardı?

Annesini pencere önünde kitap okurken buldu.

-Anneciğim, bahçede taşla örülmüş alanda ne var?

Annesi başını kaldırmadan:

-Orada bir limon çekirdeği var.

Aylar önce diktik. Mevsimi de geldi ama toprağın üzerine çıkmıyor.

Onu korumak için çevresini taşlarla kapattık. Yeşermesini bekliyoruz, diye cevapladı oğlunu. Okumasına devam etti.

Osman hiç vakit kaybetmeden tekrar koşarak limon çekirdeğinin yanına gitti. Tüm dikkatini toprağa vermiş bakıyordu ki bir köstebek yerin altından fırlayıverdi.

Köstebek:

-Çekirdeğin neden çıkmadığını merak ediyorsan gel benimle, dedi Osman'a.

Osman köstebeğin ardından yerin altına girdi. Köstebek buraya ustaca yollar yapmıştı. Hemen limon çekirdeğine ulaştılar.

Limon çekirdeği onları görünce neşeyle gülümsedi:

-Misafirlerim mi var? Uzun zamandır buradayım çok sıkılmışım.

Osman çok merak ediyordu.

Hemen konuya girdi:

-Limon çekirdeği neden toprağın üstüne çıkmıyorsun? Neden meyve vermiyorsun?

-Çünkü ben ne bir elma gibi tatlı ne de çilek gibi en sevilen meyveyim.

Ben farklıyım. Limonlarımı yiyince ekşi diyecekler. Yüzleri buruşacak, dedi limon çekirdeği. Köstebek: -Allah seni sana özel bir tat ve görevle yarattı limon çekirdeği. Senin yapacaklarını başka hiçbir meyve yapamaz, dedi. Osman: -Biliyor musun benim annem dünyanın en güzel limonatasını, limonlu kekini yapar. Çok tatlıdır. Kısırı da öyle çok severim ki! Ama limonsuz, ekşisiz, sensiz bir kısır düşünemiyorum. Sensiz olmaz limon çekirdeği, diye söze karıştı. Limon çekirdeğine bu destek çok iyi gelmişti.

-Gerçekten mi? Madem bu kadar önemliyim, o zaman o zaman... Immm sanırım çıkmak istiyorum, dedi. Köstebek: -Senin bunu istemen fiili duan. Toprağın üstüne çıkman için sözlü dua da edelim. Allah isterse "ol" der, seni hemen yeşertir. Hep birlikte dua ettiler. Osman vedalaşarak limon çekirdeğinin yanından ayrıldı. Birkaç hafta içinde limon çekirdeğinin filiz verdiğini gördü. Duaların kabul olması için vaktinin de gelmesi gerekiyordu.

MİŞİL MİŞİL BİR UYKU^{zzz}

Arkadaşlar biliyor musunuz geçen gün ne oldu? Tabii yine geç vakte kadar uyumadığım bir gecenin sabahında uykulu gözlerle okula gittim. Zamanında uyasaydın, diyenleri duyar gibiyim ama nedendir bilmiyorum bazen geç saatlere kadar uykum gelmiyor. Böyle sabahlarda saç baş bir tarafta annemin koşuşturmaları içinde zorla okula yetişmeye çalışıyorum. Akşam gelmeyen uykum okulda gözümden akıyor resmen. İlk dersimizin fen bilgisi olduğu bir gün yine benim gözler mahmur, dersi dinlemeye çalışıyorum. Ama ne dinleme! Gözümü açamıyorum. Öğretmenimizin elinde deney tüpleri, görünen o ki deney yapacağız. Acaba hangi konuda deney yapacağız diye düşünürken oturduğum yerde uyuyakalmışım. "Gümm!" diye bir ses çıkınca korkup ayağa kalktım ve imdaaaat deyip çılgılık attım. Kendime geldiğimde arkadaşlarım ve öğretmenim bana şaşkın gözlerle bakıyordu. Bir iki saniye bakıştıktan sonra bastık kahkahayı.

Kahkahayla durumu kurtarmaya çalıştım çalışmasına ama bir taraftan da söz verdim kendime bir daha geç saate kadar oturmamaya. O günün akşamında annemle konuştum. Annem hep anlatmaya çalıştığını ama benim pek oralı olmadığımı söyledi. Ah annecim özür dilerim. Bir daha derste uyumak istemiyorum. Annem ne söylerse yapacaktım. Önce dişlerimi fırçaladım. Dişlerimi fırçalamışken bir de abdest alayım dedim. İyi ki almışım annem abdestli uyumanın Peygamberimizin sünneti olduğunu söyledi. E tabii abdest almışken namazımı da kıldım. Sonrasında pijamalarımı giydim. Yatakta otururken annem bir dua okudu: "Allahümme bismike ahya ve bismike emut". Ben de annemle beraber tekrar ettim. Bence işin sırrı bu duada. Çünkü duayı okur okumaz esnemeye başladım. Yatağıma uzanıp sağ tarafıma döndüm. Duayı sessiz sessiz tekrar ederken mışıl mışıl bir uykuya daldım.

Saklı Dua

	1	2	3	4	5	6	7
8	E	S	İ	U	R	V	E
9	I	N	A	İ	A	L	
10	L	A	E	L	N	İ	S
11	L	S	M	N	Y	N	U
12	M	E	U	H	İ	M	İ
13	İ	B	N	İ	N	Y	N
14	R	İ	N	M	S	E	İ

Metindeki uyku duasının anlamı görseldeki tabloda saklı. Rakamları takip ederek duayı bulun.

10-2	10-1	10-4	9-6	12-4	12-5	11-3	11-2	10-3	11-4	10-6	13-5			
8-3	14-5	12-6	14-7	14-3	9-7	12-2	8-4	13-6	11-7	8-5	8-6	12-2		
11-2	10-3	11-4	10-6	13-5	8-3	14-5	12-6	14-7	14-3	9-7	12-2			
11-7	11-5	9-3	14-3	12-5	14-1	9-4	14-4							

Çizen: Orhan Akcan

Şubat 2024

Filistin

Bana bu gezimde rehberlik edecek arkadaşlarım ise Tarık ve minik Rim.

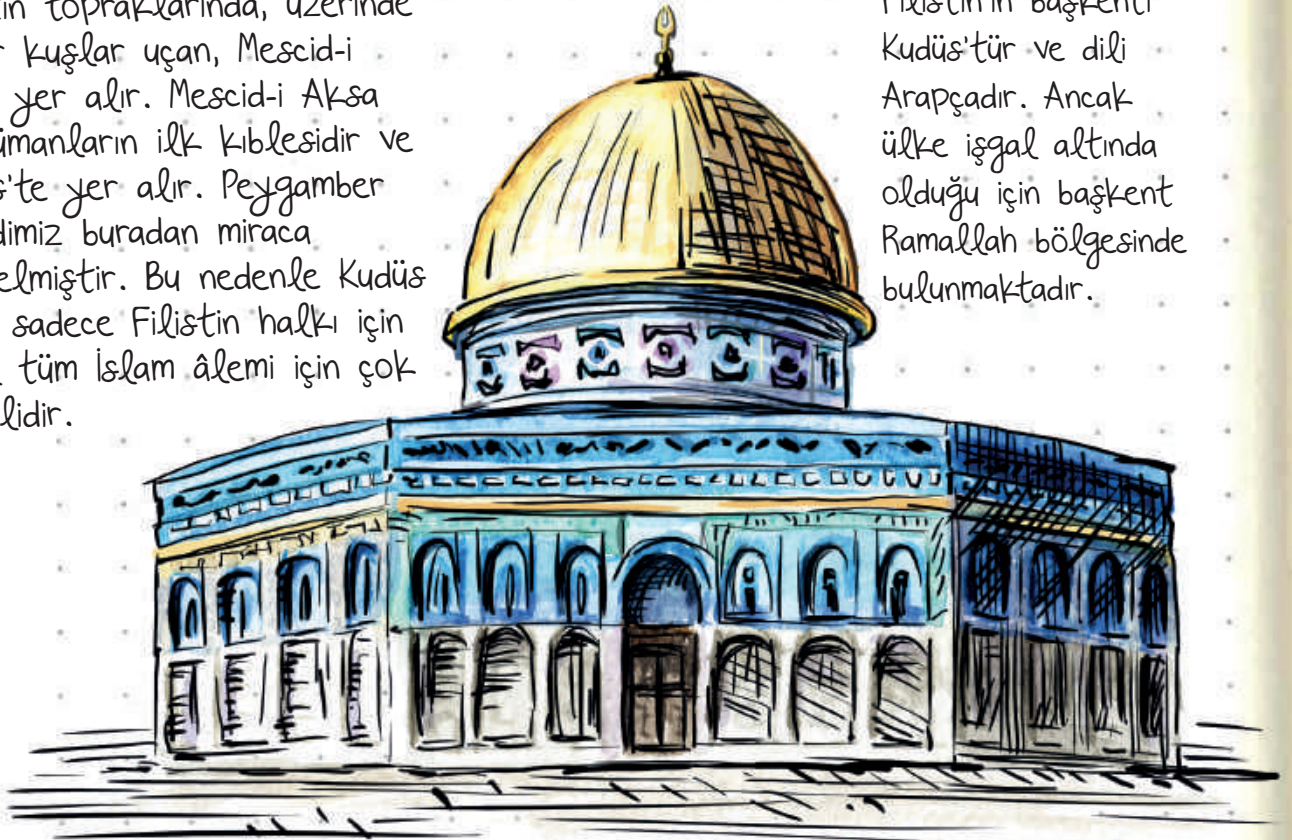
Merhaba arkadaşlar ben Ali. Bu ay sizinle paylaşacağım gezi notlarımda Filistin ve kültürü var.

Geleneksel kıyafetleri olan, Tarık'ın boynunda sarılı gördüğümüz Filistin puşisine kefiye denir.

Filistin topraklarında, üzerinde özgür kuşlar uçan, Mescid-i Aksa yer alır. Mescid-i Aksa Müslümanların ilk kiblesidir ve Kudüs'te yer alır. Peygamber Efendimiz buradan miraca yükselmiştir. Bu nedenle Kudüs şehri sadece Filistin halkı için değil tüm İslam âlemi için çok önemlidir.

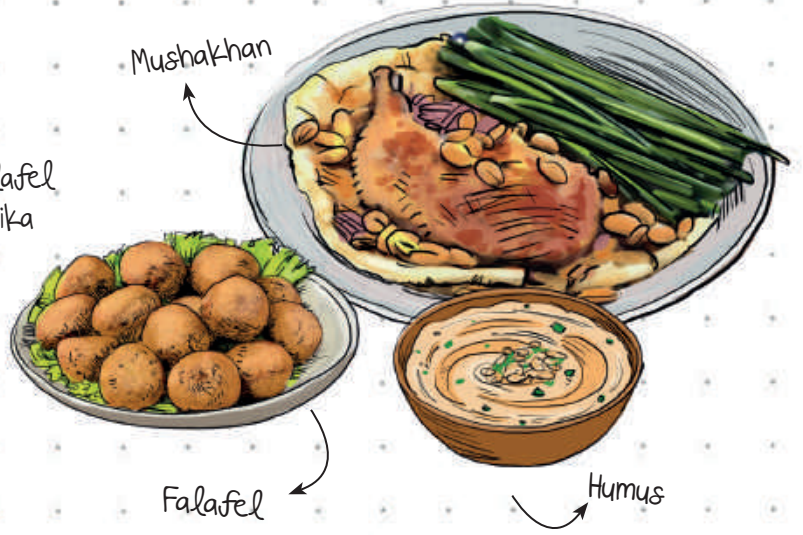
Filistin'in başkenti Kudüs'tür ve dili Arapçadır. Ancak ülke işgal altında olduğu için başkent Ramallah bölgesinde bulunmaktadır.

Meşhur yemekleri mushakhan, falafel ve humustur. Filistin mutfağı harika lezzetleriyle dünyaca ünlüdür.

Kefiye dünyada Filistin halkının direnişini temsil ediyor. Üzerindeki siyah desenlerin hepsinin bir anlamı var. Balık ağı deseni, Filistinli denizcilerin Akdeniz'le bağlantısını ifade ediyor. Zeytin dalı deseni, dayanıklı ve kararlı bir halk olduklarını, kalın yol desenleri ise ülkedeki ticaret yollarının varlığını ifade ediyor.

Filistin bayrağı üç eşit boyutta siyah, beyaz ve yeşil şeritten oluşur. Bunu soldan en uç noktası bayrağı ortalayacak şekilde duran kırmızı bir üçgen tamamlar.

Notlarımı tamamlamadan önce Rim kardeşimle de alakalı bir not yazmak istiyorum. Rim, dedesinin çok sevdiği torunu, ruhumun ruhu diye seslendiği Gazzeli bir çocuktur. Yanağındaki kırmızı leke bizim de yanıklarımıza mühür oldu. Gülüşünü hiç unutmayacağız. Rim'in ve dedesinin doğum günü, 23 Aralık Dünya Şehit Çocukları Günü olarak kabul edilmiştir.

Kedi 7

Miyavhaba, miyKedi 7. Ahh özür dilerim. Bir an dalmışım ve kedidilinde konuşmamam gerektiğini unuttum. Baştan alayım. Merhaba, ben Kedi 7. Kedi yedi değil Kedi 7. İsmimdeki bu ayrıntı önemsiz gibi gözükse de aslında çok önemli. Nedenini ve bu ayrıntının ne denli önemli olduğunu birazdan anlatacağım. Anlattığımda bana hak vereceksiniz ama bunun için önce bana kulak vermeniz gerekiyor. O zaman haydi bir patı aşağıya...

Öncelikle anlatmaya, yaşadığım yerden başlayayım. Ben, herkesin kendi hâlinde, benim de kedi hâlimde olduğum küçük, sevimli, samimi bir mahallede yaşıyorum.

Evim, yani kulübemde yine bu mahallede. Mahallemizde bütün dükkânlar yan yana dizilmiş şekildedir. Mahallenin başından başladığınızda sırasıyla kasap, berber, manav, terzi gibi dükkânları tek seferde, hiç yolunuzdan sapmadan gezebilirsiniz. Dükkânların birbirine yakınlığı gibi insanlar da birbirine yakındır burada. Mahallede herkes birbirini tanır ve gördüklerinde selamlaşır. Buna ben de dâhilim. Yanımdan her geçen selam verip bir de kafamı okşar. Sağ olsunlar çok hoşlar... Mahalledeki esnafla, diğer tüm kedilerde olduğu gibi aram çok iyidir. Özellikle de kasaplar ve balıkçılarla aramızdan süt sızmaz. Kediler en çok bu iki esnafı severler.

Sadece esnaf mı? Mahalle sakinleri ile de aram çok iyidir. O gün akşam kimin evinde ne yemek yapılacaksa bana söylerler ben de hangi evin menüsünü beğenirsem akşamına o evin kapısına gider miyav zilini çalarım. Karşılığında da bir kap ile yemeğimi kaparım.

Buraya kadar her şey gayet normal. Fakat her şey, her zaman, her zamanki gibi normal olmayabiliyor. Benim ismimin olduğu gibi...

Adımı kim koydu bilmiyorum ama bazen adım zorluk çıkartabiliyor bana. Neden? Şundan...

-Bir kasap dükkândan ayrıldıktan sonra bir kedi dükkâna girip et mi yedi?

Olayı görenler kasabın sahibine, "Etleri kedi yedi." diyor ve akıllara ben geliyorum.

-Bir balıkçıdan bir kedi balık mı kaçırıp yedi?

Görenler, "Kedi yedi." diyor, herkes beni yedi zannediyor.

-Bir yerde birinin kuşu kayboldu ve bulunamadı mı?

"O zaman kedi yedi." diyorlar ve yine akla ben geliyorum.

Yani anlayacağınız adımın normal olmayışının zorluğu beni adım adım takip edip kovalıyor. Belki de kovaladığım onca farenin ahı tutmuştur.

Ya da sırf bana zorluk olsun diye fareler koymuştur adımı, kim bilir? Ama kafama koydum, Ben de Kedi 7'ysem 7 düvel gezip adım adım ilerleyip adımı koyanı bulacağım. Şimdi buradan da sesleniyorum.

Adım çıkmış yediye, inmez bir adım geriye. Kim koydu bu ismi bu kediye?

Mihrimah Elmas'ın resminden uyarlanmıştır.

BARAJ USTASI KUNDUZ

Kunduzlar Kuzey Amerika'nın sulak bölgelerinde yaşarlar. Bir metreye yakın boyları ve 30 kg'a kadar ulaşan ağırlığıyla dünyanın en büyük ikinci kemirgenidir.

Kunduzların ön dişleri turuncu renktedir. Yaşamları boyunca uzayan dişlerini ağaçları kemirerek törpüler ve aynı boyda kalmasını sağlarlar. Dişleri o kadar kuvvetlidir ki koca bir ağacı kemirerek devirebilir.

Hem karada hem suda yaşayan kunduzların ön ayakları güçlü pençelerden oluşur. Arka ayaklarıysa suda yüzmesi için perdeli yapıdadır. Kalın kahverengi kürkleri de su geçirmeyi önleyen bir sıvıyla kaplanmıştır.

Kunduzlar ağaç kabukları ve su bitkileriyle beslenir. Tehlike anında uzun kuyruklarını suya vurarak haberleşirler.

Kunduzların en önemli özelliği barajlar yapmasıdır. Yuvasını yapacağı yeri tespit ettikten sonra ince dal, yaprak ve taşlardan oluşan malzemelerle baraj yaparlar. Bu barajlar suyun akış yönünü değiştirir ve sel oluşumunu engeller. Kunduzlar böylece hem yuvalarının hem de suda yaşayan diğer canlıların korunmasını sağlar. Kunduzların yaptığı en büyük baraj 850 metre uzunluğundadır.

Kunduzlar yuvalarını tehlikelerden korumak için yuvalarının girişini suyun altına yapar. Suyun altında 15 dakikaya kadar nefesini tutarak yüzebilirler. Kunduzlar dalış eğitimi almadığına göre bunu nasıl yapar? Suya daldığı anda burun delikleri ve kulakları kapanacak şekilde yaratılmıştır. Şeffaf göz kapakları da suyun altında kolaylıkla yol almasını sağlar.

GİZEMLİ LABİRENT

Aşağıda bulunan labirent oyunundaki matematik işlemlerinin sonucunu bularak gizli şifreyi çözün.

Multiplication problems (top row):

- 6x6
- 7x5
- 8x6
- 5x8
- 9x9
- 6x7
- 8x8
- 5x5
- 9x6
- 7x7
- 8x7
- 9x8
- 5x6
- 7x9
- 5x9

Results (bottom row):

- L
- Ü
- Z
- 56
- N
- K
- B
- A
- U
- R
- D
- M
- E
- 45
- O
- i
- S

— N — N —
40 81 56 63 30 64 30 56 30 49

— O — N —
72 54 48 81 36 35 40 45 64 42 25 56

Dünya'nın Ötesinde

7. sınıf öğrencileri Hamit, Sinem, Şeyma, Ufuk, Ferit, Zeynep, Tuğba, Kerem, Melih ve Merve "Dünya'nın Ötesinde" adlı uzay ve gezegenler konulu bir tiyatro sahneleyeceklerdir. Bu tiyatrodaki öğrenci Güneş ve gezegenleri oynayacaktır. 1 öğrenci de anlatıcı rolünü üstlenecektir.

İpuçları:

- Kerem, herkesin etrafında döneceği bir rol almıştır.
- Şeyma'nın kostümünün etrafında bir halka vardır.
- Tuğba, canlıların barınabileceği gezegeni oynamaktadır.
- Melih'in 13 adet uydusu vardır. Gezegenlerin en sonunda yer alır.
- Ferit, Kerem'e en yakın oyuncudur.
- Ufuk'un oynadığı gezegen ile adminin baş harfleri aynıdır.
- Zeynep, kızıl gezegeni oynayacağı için kırmızı bir şapka almıştır.
- Sinem, Zeynep'ten sonradır.
- Merve, sahne aralarında ortaya çıkacaktır.
- Hamit, Çoban Yıldızı olduğunu söylemiştir.

Bu ipuçlarına göre kimin hangi rolde oynayacağını bul. Oyuncular şu an rollerine göre sahneyi süsleyecekler. Sen de rollerini bulduysan, çıkartma eki ile sahneyi süslemelerine yardım et.

HANGİ EVREN MODELİ?

Başımızı kaldırdığımızda gökyüzünün oldukça hareketli olduğunu görüyoruz, öyle değil mi?

Güneş ve Ay sürekli bir akış hâlinde, yıldızlar sanki gezmeye çıkmış gibi gökyüzünün farklı noktalarında yanıp sönmekte.

Tarihin ilk dönemlerinden itibaren insanlar gökyüzünün bu seyrini çözebilmek için pek çok fikir ortaya koyar. Bazı insanlar Dünya'nın düz olduğuna inanır bazıları da boşluktaki bir boğanın boynuzları arasında durduğuna...

Yunan filozofu Aristo, gökyüzünü dikkatle inceleyen isimlerden biridir. O gök cisimlerinin konumlarını, Dünya'nın şeklini incelerken çok önemli şeyler keşfeder. Yaptığı gözlemler sonucunda Ay tutulması sırasında Ay'ın üzerindeki gölgenin küre şeklinde olduğunu ve yeryüzündeki konumumuz değiştikçe gökyüzündeki yıldızların da konumlarının değiştiğini fark eder. Bu durum insanların düşündüğü gibi Dünya'nın düz değil de küre şeklinde olduğu anlamına gelir.

Aristo'dan sonraki dönemlerde yaşayan Batlamyus, Dünya'yı ve evreni matematiksel ve bilimsel olarak modelleyen ilk kişidir. O Aristo'nun teorisinden hareketle Dünya'nın küre şeklinde olduğunu ve evrenin merkezinde durduğunu Ay, Güneş ve diğer yıldızların da Dünya'nın çevresinde döndüğünü söyler. Bu Dünya Merkezli Evren modeli olarak bilinir.

Uzun yıllar boyunca pek çok bilim adamı bu evren modelini anlayabilmek, doğru ve yanlışlarını tespit edebilmek için çalışmalar yapar. İbn Şâ-tır isimli İslam bilgini gezegenter teorisinde yeni modeller teklif eder ve gezegen hareketinin daha doğru bulunmasını sağlamaya çalışır.

el-Bettârî ise, Güneş'in yerötesinin (apogee) sabit olduğuna dair varsayımının yanlış olduğunu ortaya çıkarır. Onun çalışmalarının ışığında tropik yılın ve mevsimlerin uzunluğu ile gezegenterin ortalama hareketleri hesaplanır.

Câbir b. Eflah da Batlamyus'un gezegenterin sırası ile ilgili verdiği bilgileri eleştirir ve sıralamanın Ay, Güneş, Merkür ve Venüs şeklinde olması gerektiğini ortaya koyar.

Tüm bu bilim insanlarının çalışmalarından sonra Kopernik, Dünya Merkezli Evren modelinin yanlış olduğunu anlar. Çünkü bu modelde Ay, Güneş ve yıldızların hareketleri tam olarak açıklanamaz ve bu durum Güneş Merkezli Evren modelini şekillendirir.

Bu modele Kepler de bazı eklemeler yapar. O, Dünya'nın etrafında hareket eden gezegenlerin, Güneş ve Ay gibi nesnelerin eliptik yörüngeleri olduğunu, Ay dışında hiçbirinin Dünya'nın etrafında dönmediğini söyler. Bu teoride evrenle ilgili soruların hepsine cevap üretmez.

Evren insanın anlamak için en çok çaba harcadığı bilimcelerden biridir. Peki sen evrenin hikâyesinin devamını öğrenmek ister misin?

O hâlde mart sayısında evrenin hikâyesinde buluşalım.

RÜYA KÂSİFİ

Tuğrul üst üste gördüğü rüyanın etkisine girmişti. Bu gece de aynı rüyayı görürse sabah ilk iş babasının karşısına dikilecek, sakladığı sırrı öğrenecekti. Yorgun olduğunu söyleyerek akşam erkenden odasına kapandı. Aklına bir fikir geldi: “Rüyamda ne yapıp edip o kapıyı açmalıyım.” Sabah büyük bir sevinçle uyandı, başarmıştı işte, yanmadan o kapıyı çalmış, yeşil kapının aralandığını görmüştü. Odasından çıkıp salona indiğinde anne babasını bir telaşın içinde buldu. Vakit kaybetmeden yola çıkmalıydılar. Memlekete gidiyorlardı. Tuğrul yüzündeki soru işaretleriyle babasına baktı. Babası oğluna sevecenlikle gülümsedi. “Bütün sorularını cevabını bulacaksın. Ama şimdi değil.”

Uzun bir yolculuğun ardından ikinci vakti kasabaya geldiler. Eşyalarını yerleştirmeden, durup dinlenmeden babası onu dağ yoluna çıkardı. Nehir boyunca yürüyüp sarp kayalıklardan geçtiler. Gördüğü her şeyi rüyasından anımsıyordu. Şimdi o eski ahşap kulübenin kapısında dılar. Babası geride durdu ve oğluna girmesini işaret etti. Tuğrul kapıyı vurdu. Kapı kulak tırmalayan bir gıcırtyla açıldı. Uzun sakallı, yeşil cübbeli bir ihtiyar, “Hoş Geldin Rüya Kâşifi” dedi. Asasını üç kez yere vurdu. Tuğrul’un gözleri babasını aradı. Fakat o da ne? Babası çoktan gitmişti. İçeri girdi. Evin içi küçükken okuduğu masallardaki gibi döşenmişti. Dışarıdan ufak gözükken kulübe içeriden inanılmaz derecede büyüktü. Bütün duvarlar kitaptandı. Evet kitaptan. Bazı kitaplar yerlerinde yoktu. Onların bıraktığı boşluktan gün ışığı içeri giriyor, kulübeyi belli belirsiz aydınlatıyordu. İhtiyar koltuğuna otururken tekrar konuşmaya başladı: “Benim adım Hikmet, tanıyanlar Hikmet Baba der.”

“Neler oluyor anlamıyorum. Babam nerede, neden beni bırakıp gitti?”

“O burada, sadece sen göremiyorsun, senin gördüklerini de o göremiyor.”

“Anlamıyorum. Yine rüya görüyor olmalıyım.”

“Belki de... Rüya ile gerçeği ayıran perdedesin. Vaktimiz daraldı. Rüya Kâşifi'nin harekete geçmesi gerek.”

“Bana neden Rüya Kâşifi diyorsunuz?”

“Tuğrul, sevgili oğlum, sen uzun zamandır beklediğimiz Rüya Kâşifi'sin. Yakında bir yolculuğa çıkacaksın. Benim görevim sana rehberlik etmek.”

O sırada kitaplardan biri daha düştü. Hikmet Baba telaşlandı.

“İşte başlıyor, fazla vaktimiz yok. Hızlı olmalıyız. Bu düşen Kitab-ı Dedem Korkut. Boğaç Han'ın yanına gitmelisin. Eğer onunla konuşmazsan, hikâyesi yarım kalacak.”

Tuğrul olanlara bir anlam veremiyordu. İhtiyar bir kez daha asasıyla yere vurdu. Tak tak tak...

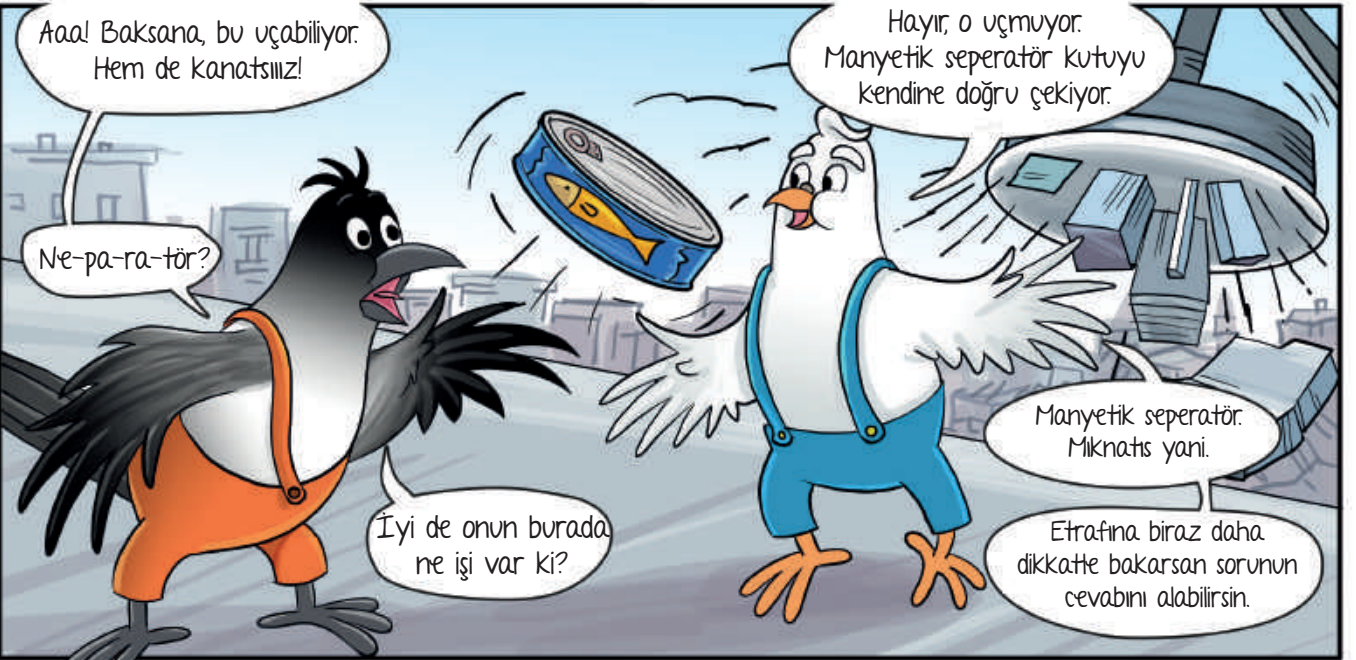
Bütün kitaplar bir bir düşmeye başladı, ortalık toza dumana bulandı. İhtiyarın sesi giderek uzaklaşıyordu. “Boğaç Han'ın yitik hikâyesini bul, döndüğünde sana her şeyi anlatacağım. Kitaba ayak basarken ‘Ya Kebikeç!’ diyeceksin unutma!”

Tuğrul kendini karanlık bir ormanda buldu. Buraya nasıl gelmişti, o ihtiyara, kitaptan örülü kulübeye ne olmuştu? Bir başka rüyanın içine mi düşmüştü. Ay ışığında süzülüyordu. Aşağıda karaçamlar uzanıyor, uzakta bir kurdun uluması duyuluyordu. Gözleriyle Boğaç Han'ı aradı. Su kenarında salkım söğütün altında bir karaltı gördü. Az ilerde üç beş abus çehreli adam vardı. Birileri Boğaç Han'a tuzak kurmuştu. Bir adam yayını gerdi. Boğaç Han'ı gafil avladı. Hemen yanına inmek istedi fakat toprağa bastığı anda alev almaktan korkuyordu. İhtiyarın son sözlerini anımsadı. “Ya Kebikeç!”

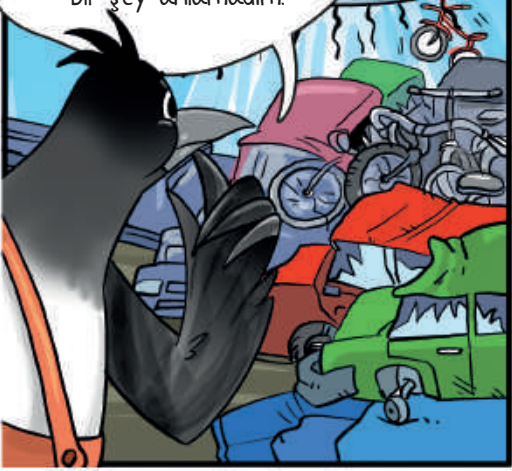
Devamı mart sayısında...

Gökte ile Çerez

Etrafıma baktığımda eski bisklet, motosiklet ve arabalar görüyorum. Ama ben hâlâ bir şey anlamadım.

Bunda anlaşılacak bir şey yok ki dostum. Burası bir metal atık geri dönüşüm tesisi. Bunun gibi tesislerde artık kullanılmayan metal eşyalar işlendikten sonra...

Evet, sonra ne oluyor?

Yeniden değerlendiriliyor. Yani bunlarla masa, sandalye gibi şeyler yapılıyor.

Ama benim konserve kutum eski değildi ki! Onun içinde çok lezzetli balıklar vardı.

Ama sen hâlâ bana, o kutuyu nereden bulduğunu söylemedin?

Şeyden... Çöplükten.

Ne! Çöplükten mi? Öyleyse tarihi geçtiği için atmışlardır onu. Kutunun içindekiler bozulmuş olabilir. Eğer böyle gıdaları tüketirsen hasta olursun.

Ama ben çok açım!

Haydi yuvama gidelim, sana taze yiyeceklerden ikram edeyim. Sonra, bu nimetleri veren Allah'a, hep birlikte şükredelim.

Yaşasın!

Bu Söz Bize Ne Söyler?

Aşağıda bir atasözünün kelimeleri bulunmakta.

Atasözünün anlamı da yan sayfada yer almaktadır.

1. Tohumun toprağa yerleştirilmesi.

_____

2. Toprağa gömüldükten sonra kendisinden yeni bitki büyüyen tanecik.

_____ U N

3. Gerçek, katıksız ve en iyi hâlde olan şey.

_____ I N I

4. Zorlu durumlara katlanmak.

_____ M E

5. Yemeye uygun olan her türlü besin.

_____

6. Bazı olaylar ve durumlar karşısında duyulan üzüntü ve acı.

_____ I N I

Atalarımız ne demek istemiş?

Bir işten en iyi sonucun alınabilmesi için en iyi malzemenin kullanılması gerekir. İşler kalitesiz malzeme ile yapıldığında, nasıl sonuçlanacağı konusunda kaygı oluşmasına sebep olur.

Allame Nine

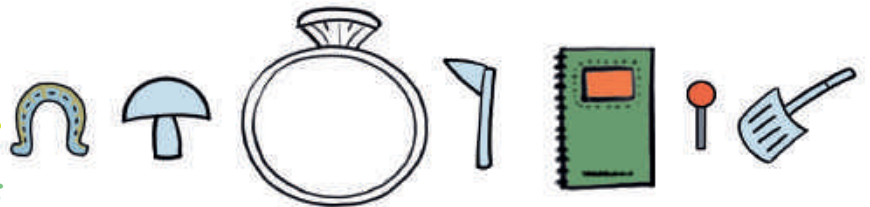

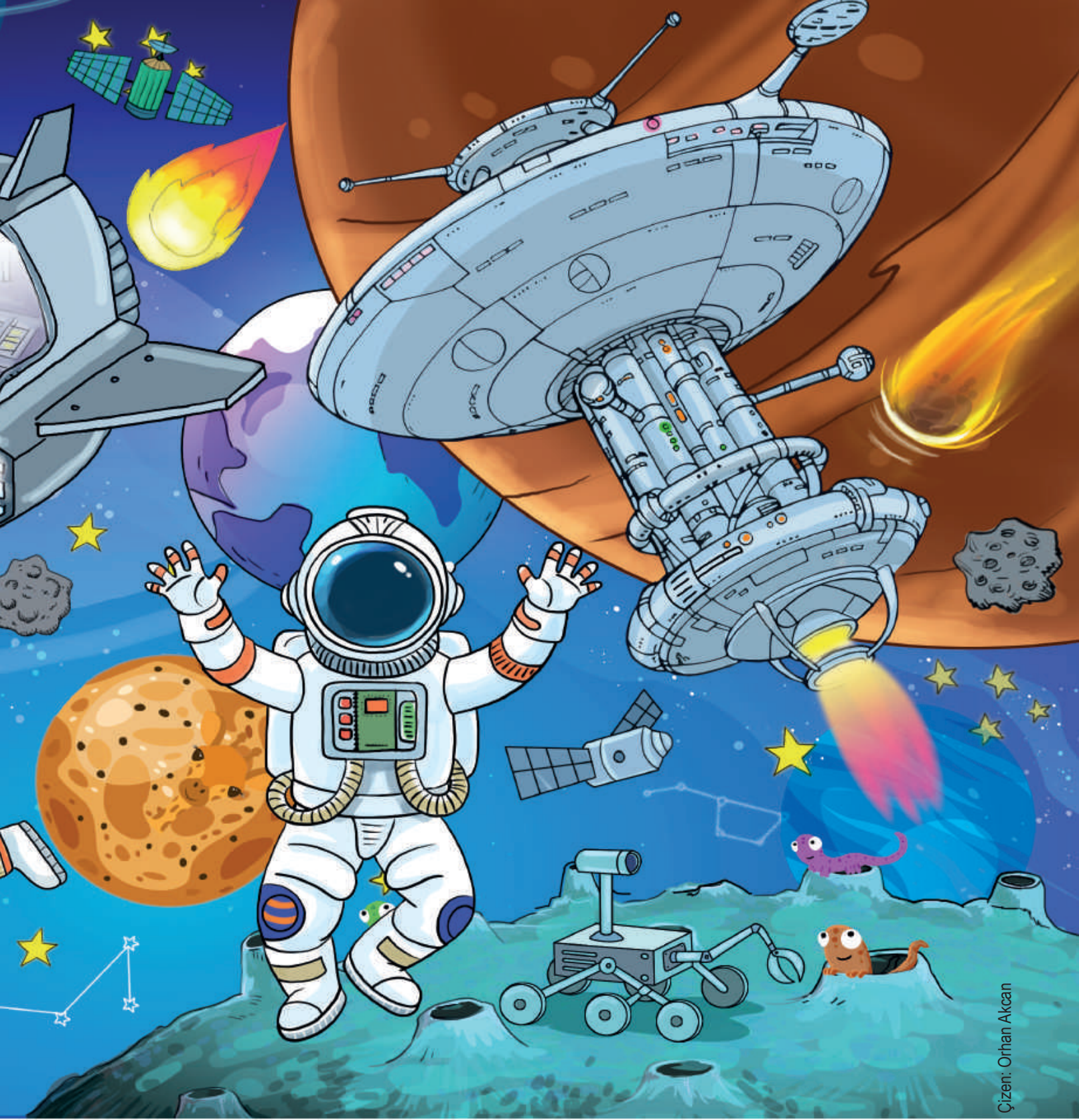

Sayfanın altında yer alan nesneleri sizin için resimde sakladık. Bakalım bulabilecek misiniz?

RESİM RESİM İÇİNDE

Çizen: Orhan Akcan

Şubat 2024

Arapça bir sözcüktür.

Sözlükte gökyüzü, uzay boşluğu, ucu bucağı olmayan, sonsuz genişlikte gibi anlamlara gelir.

Bazı kelimelerin sonuna da eklenebilir ve o zaman anlamı "veren", "arttıran" olur. Örneğin; "hayret-feza" hayret verici, şaşırtıcı anlamına gelir. "Can-feza" can veren, yaşama sevincini arttıran demektir.

Astronomi, uzay bilimleri alanlarında kullanılır.

Feza, aynı zamanda isim olarak da kullanılabilir. Feza Gürsey adını duymuş muydun? Ankara'da bir bilim merkezine adını veren ünlü Türk matematikçi ve fizikçidir kendisi.

Bu bilim merkezini gezmeni de tavsiye edebiliriz sana. Beğeneceğine eminiz. :)

Bu Kelimeyi Hayatına Kat!

Açık bir gecede gökyüzünde yıldızları izleyerek şöyle bir cümle kurabilirsin: "Gece gökyüzünü izlerken, fezanın genişliğini düşündüm." Seni şaşırtan bir olay karşısında "Bugün hayretfeza bir olay yaşadım.", çok sevdiğin bir arkadaşından bahsederken "Canfeza bir arkadaşım." diyebileceğin gibi...

KELİMELENDİN

Aşağıda Feza kelimesi ile eş anlamlı 4 kelime saklı. Renklerle verilen ipucundan yararlanarak bu dört kelimeyi bulabilir misin?

A S G E M
e ö A K F A L
n K M E F U S

Şiirde, şairin adının ve soyadının tüm harfleri gizli. Şair bölümünde de bu harfleri yerleştirmene yardımcı olacak bir şema var. Şiirin şairini bulabilir misin?

İkimiz birden sevinebiliriz **g**öge bakalım
Ş**u** kaçamak ışıkla**r**dan ş**u** şeker kamışlarından
Bebe dişlerinden güneşlerden **y**aban o**t**larından
Durmadan harcadığım şu gözlerimi **a**l kurtar
Ş**u** a**r**anıp duran korkak ellerimi **t**ut
Bu evleri atla bu evleri de **b**unları da
Göge bakalım

T * * * G * * * T
U * * * R

Gizemli KARA DELİKLER

Kara delikler evrenin en karanlık nesnelere olarak bilinmektedir. Bilim insanları, bu gizemli nesnelere uzun yıllardır inceleyerek bilgi edinmeye çalışmaktadırlar. Günümüzde kara deliği tanımlayan kütle, dönme hızı ve taşıdığı elektrik yükü olmak üzere üç temel bilgiye ulaşabilmekteyiz. Kara deliklerin kütle çekimi, yakınındaki her maddeyi hatta ışığı bile çekebilecek güçtedir. Bu nedenle kara delikler ne ışık saçmazlar ne de yansıtırlar. Âdeta bir elektrik süpürgesi gibi etrafındaki her maddeyi yutmaktadırlar. Kara deliğin merkezine yakın geçen ışık ışınları yutulmaktadır. Kara deliğin merkezinin uzağında geçen ışık ışınları ise kara delikten etkilenmeden uzayda yollarına devam edebilmektedirler.

Kara delikler bir yıldızın yakınına geldiklerinde yüksek enerjili bir ışık meydana gelmektedir. İnsan gözüyle görülemeyen bu ışıklar bilim insanları tarafından uzaydaki uydular ve teleskoplar kullanılarak görülebilmektedir. Bu da kara deliklerin gözlemlenebilmesini sağlamaktadır. Ayrıca bu uydular sayesinde kara deliklere yakın yıldızların diğer yıldızlardan daha farklı hareket ettiği de gözlemlenebilmektedir. Peki kara delikler nasıl oluşmaktadır? Güneş'ten daha büyük yıldızların patlayarak ölmesi sonucu geride çekirdeği kalmaktadır. Çekirdeğin çok yoğun bir noktada sıkışması sonucu kara delikler oluşmaktadır. Çok büyük kara deliklerin Güneş'in kütlesinden milyonlarca hatta belki milyarlarca kat büyük olabileceği düşünülmektedir. Fakat yıldızların tümü öldükten sonra kara deliğe dönüşmemektedirler. Bazıları yalnızca nötron yıldızına veya beyaz ışıklı cüce yıldızına dönüşmektedirler.

NEŞELİ KARİKATÜRLER

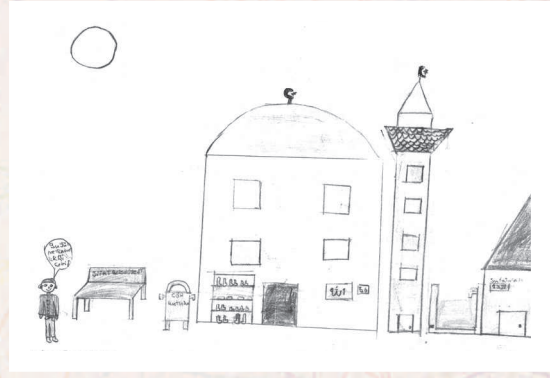

Aşağıdaki iki karikatür birbirinin aynı gibi görünse de arasında tam 9 fark var. Bakalım kısa sürede bulabilecek misiniz?

Hatice Eslem Ünlü

Muhammet Emir Yağmahan

Feyza İlkay

Ali Güner

Rüveyda Elif Bağcı

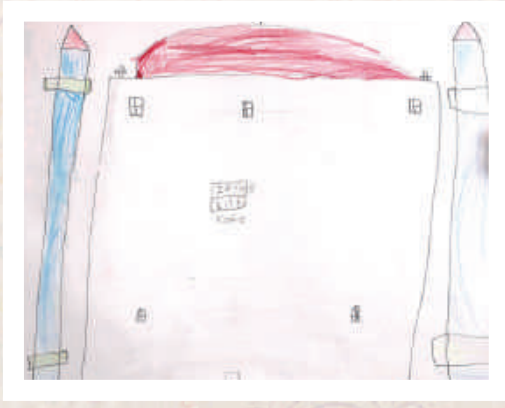
Ayşe Betül Yağmahan

Ümmü Gülsüm Ünlü

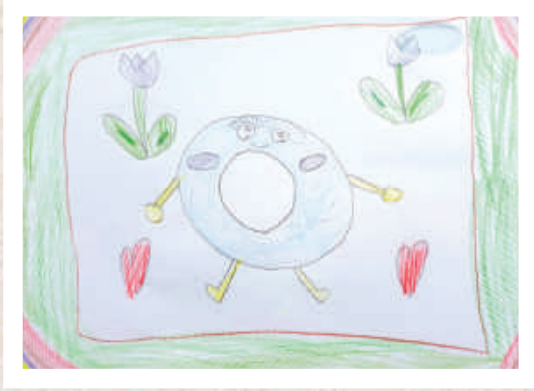
SİZDEN GELENLER

Zeynep Elif Kafa

Zehra Kuşbaz

Zeynep Erva Aras

Zümra Gündoğdu

Muhammed Zahid Arı

Zeynep Rabia Yaşar

Fahriye Eylül Üzüm

Tabiat, doğa temalı fotoğraflarınızı
cocukdergisi@gmail.gov.tr
adresine adınızı, soyadınızı,
yaşınızı ve fotoğrafı çektiğiniz yeri
yazıp konu kısmına FOTOĞRAF
yazarak göndermeyi unutmayın!

Belinay Kaya, 13, Ankara

Fatih Mehmet Yılmaz, 9, Kırklareli

Zeynep Sare Alağöz, 6, Samsun

Bulmaca Çözümleri

Sayfa 6

Fil Suresi

Sayfa 10

Ali: 8
Osman: 23
Hamza: 25
Hüseyin: 10
Ömer Asaf: 8
Yusuf Zeyd: 14

3	4	2	→	9
11	3	5	→	19
1	5	11	→	17

15 12 18

10	8	3	→	21
5	8	9	→	22
2	3	5	→	10

17 19 17

9	2	16	→	27
7	7	5	→	19
3	14	8	→	25

19 23 29

3	1	3	
1	4	2	
1	3	1	4
2	1	3	
5	3		
4	2	1	3

Sayfa 19

“Allah’ım! Sen’in isminle uyur
ve Sen’in isminle uyanırım.”

Sayfa 26

“Kandiliniz mübarek olsun.”

Sayfa 34

Ek tohumun hasını,
çekme yiyecek yasını

Sayfa 38

Mektubu Gelenler

Mihrimah Tiryaki
Şevval Güngör
Zehra Sultan Yar
Muhammet Emin Yağmahan
Hanife Bölükbaş
Mehmet Ali Hacıoğlu
Ahsen Kevser Hacıoğlu

Sayfa 44

